

โรคตายพรายในกล้วย

สาเหตุโรค เกิดจากเชื้อรา เข้าสู่ต้นกล้วยทางรากและแพร่กระจายสู่ท่อลำเลียงน้ำ ทำให้เกิดอาการเนื่อเยื่อตาย เป็นสีน้ำตาลในท่อลำเลียงของลำต้นเทียมของกล้วย และลุกลามขึ้นสู่ก้านใบ โคนใบแก่ด้านนอกมีสีซีดเหลือง และผืนใบเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลโดยเริ่มจากขอบใบเข้าสู่กลางใบและใบหักพับภายใน ๑-๒ สัปดาห์ และในที่สุดลำต้นเทียมจะยืนต้นตายหรือล้มตายลงไป เมื่อผ่าลำต้นเทียมหรือกาบใบที่อยู่ใกล้ระดับผิวดินตามยาว จะพบกลุ่มท่อลำเลียงที่เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล เหลือง หรือแดง เมื่อผ่าเหง้า โคนต้น ลำต้นเทียม ก้านเครือ ก็พบอาการลักษณะเช่นเดียวกันนี้ ซึ่งต่างจากต้นปกติที่เนื้อเยื่อเหล่านี้มีสีขาว พบเชื้อรานี้แพร่กระจายอยู่ในบริเวณเขตร้อนและเขตกึ่งร้อน



อาการ

1. มักจะเป็นกับกล้วยที่มีอายุ ๔-๕ เดือนขึ้นไป
2. โดยจะเห็นทางสีเหลืองอ่อนตามก้านใบของใบล่างหรือใบแก่ก่อน ต่อมาปลายใบหรือขอบใบจะเริ่มเหลือง และขยายออกไปอย่างรวดเร็วจนเหลืองทั่วใบ
3. ใบอ่อนจะมีอาการเหลืองไหม้หรือตายหนึ่งและบิดเป็นคลื่น ใบกล้วยจะหักพับบริเวณโคนก้านใบ ใบยอดจะเหลืองตั้งตรงเขียวอยู่ในระยะแรก ต่อมาก็ตายไปเช่นกัน
4. กล้วยที่ตกเครือแล้วจะเหี่ยว ผลลีบเล็กไม่สม่ำเสมอ หรือแก่ก่อนกำหนด เนื้อฟ้ามืด บางครั้งพบใบกล้วยหักพับที่โคนใบโดยไม่แสดงอาการใบเหลือง หรือเหลืองเพียงเล็กน้อยเท่านั้น
5. ถ้าตัดลำต้นตามขวางจะพบว่าเนื้อในของกาบใบบางส่วนเป็นสีน้ำตาลแดง และอาจมีเส้นใยของเชื้อราให้เห็นบ้าง

การควบคุมโรคตายพรายไม่ให้ระบาดในวงกว้าง

1. ใช้ส่วนขยายพันธุ์และคัดเลือกหน่อพันธุ์กล้วยจากแหล่งที่ไม่มีโรคนี้หรืออย่างน้อยจากกอที่ไม่เป็นโรค
2. ทำลายต้นกล้วยที่เป็นโรคเผาทิ้ง
3. ห้ามขุดย้ายหน่อที่เป็นโรคไปปลูก
4. ทำความสะอาดเครื่องมือ
5. เมื่อขุดต้นที่เป็นโรคทิ้งแล้ว ควรใส่ปูนขาว 1-2 กก./หลุม
6. ก่อนปลูกควรแช่หน่อพันธุ์ด้วยสารเคมีกำจัดเชื้อรา เช่น คาร์เบนดาซิม
7. ฉีดสารเคมี คาร์เบนดาซิม เข้มข้น 2% จำนวน 3 ม.ล./ต้น ทุก 5, 7 และ 9 เดือน
8. ใช้สารเคมีราดบริเวณที่เป็นโรค เช่น แคปแทน 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
9. ปล่อยน้ำให้ท่วมแปลงปลูก
10. จัดระบบน้ำที่เหมาะสม
11. ใช้เชื้อรา ไตรโคเดอร์มา
12. โรคนี้เป็นมากกับกล้วยน้ำว้า และกล้วยหอมทอง ควรปลูกกล้วยไข่หรือกล้วยหักมุกแทน
13. ในพื้นที่ปลูกอย่าให้น้ำขังแฉะ เพราะจะทำให้กล้วยเจริญได้ไม่เต็มที่ ทำให้อ่อนแอเป็นโรคง่าย โดยเฉพาะดินที่เป็นกรด จะต้องใช้ปูนขาวปรับสภาพดินให้เป็นกลางเสียก่อน
14. ใส่ปุ๋ยที่มีแร่ธาตุฟอสเฟตและโปแตสเซียมสูง และไม่ควรรีใส่ปุ๋ยที่มีธาตุไนโตรเจนมาก